

ÁRA 5 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 180 K
Félévre 95 K. Negyedévre 50 K.
Egyes szám ára — — — 5 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 22. szám.

Vasárnap, május 28.

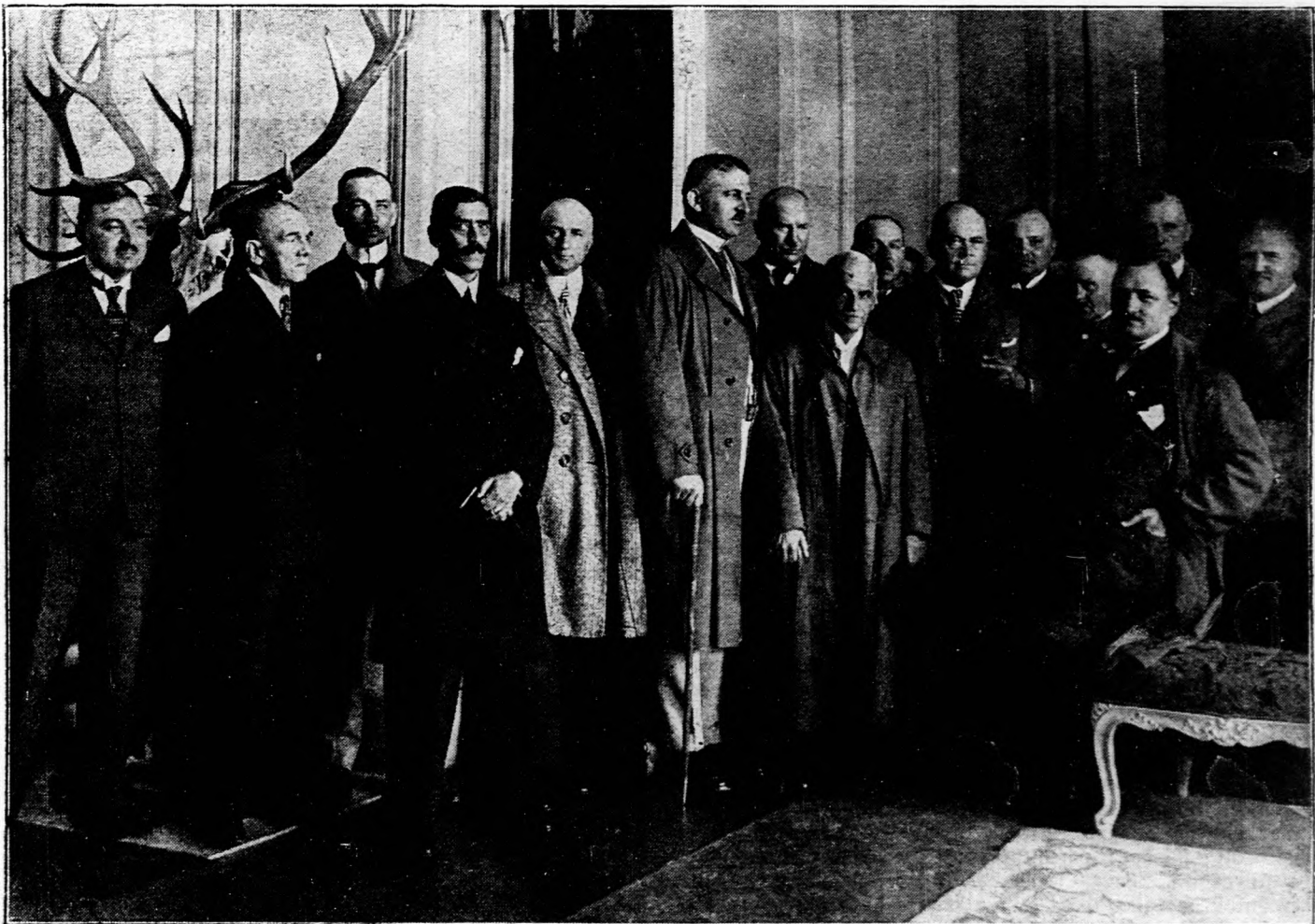
Ki az alkalmas?

Irta: *Basily József.*

Nagy dolog volt az a régi világban, mikor a legény odakerült annak idején a sorozó-bizottság elé «tisztán», tisztára mosakodva, abban a gúnyában, amelyikben a gólya hozta. Nem is csodálkoztunk azon, ha a legtöbbje jócskán beszedett a szíverősítőből erre a nagy esetre.

Tudákos, okos emberek megnézték messziről, közléről, előlről, hátulról, megméricskelték, meg is tapogatták. Szóval egész akkurátosan megszemlélték, ahogy nyugodtan, fontoskodva válogatja az ember a vásáron a lovat. Csak úgy jól meggondolva mondták ki, hogy hát: tauglich.

Hát csakugyan nagyon is a legények elejét válogatták biz ott ki. De nem úgy a háború alatt. Hogy az Isten bűnül ne rója nekik, tauglich lett ott végtére a hetvenhetedik

Német gazdák a fővárosban.

Az elmúlt héten Budapestre érkezett német gazdaküldöttség tanulmányútja során legelőször a világhírű Mezőgazdasági Múzeumot látogatta meg. Képünk a küldöttség tagjait mutatja be, köztük *Wangenheim* bárót (1), a stettini mezőgazdasági kamara igazgatóját, *Koós* Jenő helyettes államtitkárt, a múzeum igazgatóját és *Mutschenbacher* Emil dr. Omge titkárt, a tanulmányút vezetőjét.

sorozáson még az is, akiről tudták, hogy csak hálni jár belé a lélek, mert jobb lakást nem talál hamarjában. Ezekből lettek aztán a kórháztlételek.

Most megint nagy sorozás előtt állunk, a követjelölt legényekből kell kiválogatnunk, hogy melyik is a tauglich, az alkalmas. Most mi váltunk sorozó-bizottsággá.

Hát jól nyissuk ki a szemünket, mert most nem a külsőt kell nézni, hogy nem lúdtalpú-e a legény, hanem a lelket, a belső, erkölcsi világát. Nem lúdtalpú-e az, nincs-e az félretaposva és erkölcsi-kórházba való? Ferde váll helyett nem ferde-e a gondolkozásmódja. Azt kell nézni, a lelke erős-e, nem pedig az ina. Mit tett idáig s nem azt, hogy most mit ígér. Kik voltak idáig a barátai és kiknek a barátságával dicsekszik mostan; kikre támaszkodott idáig s kikre támaszkodik most; miben jeles, milyen munkát végzett idáig, ha egyáltalán végzett valami nevezetesebbet valaha is s kik voltak a munkatársai s kik a munkatársai most.

Kép a miniszterelnök Duna-Tisza-közi választási körútjáról.

Szabadszálláson Bethlen István grófnak csokrot nyújt át egy kisleány. A miniszterelnök háta mögött áll Szabó Balázs, a kerület kisgazdapárti képviselőjelöltje.

Vannak, akik munkára hivatkoznak, csakhogy a rombolás is munka, ne felejtjük. A mások akadályozása a munkában, az is munka. Ne nézzük a mézesmadzagot, amit most a szánk előtt húgnak, mert azzal is megfojthatnak, ha a nyakunkba akasztják.

Azért mondom, t. sorozó-bizottság, azaz követválasztó gyülekezet, úgy nézzék meg, úgy válogassák ki az alkalmas legényeket, hogyha bevonulnak, akkor is reánk ügyeljenek. Mert nem egy olyan akad, aki ha egyszer fölveszi a képviselő-mundért, megfélemedezik a ma imádozott választókról, idegen kommandóra hallgat. S elvet, pártot, vezért odahagy.

Mert bizony sok rekruta és bezupált öreg képviselő hamar elfelejti a sáros, kátyús, dőcögős utat, melyen bemasírozott a fősöpört pápai-utcára: a parlament pirosszőnyeges folyosóira, fényes termeibe. Annál inkább meg kell vigyázniuk a választóknak, ki alkalmas képviselőnek, első-sorban annál a tulajdonságánál fogva, hogy önmagában a derék, a jó, a komoly embert képviseli.

Csonkamagyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország

Döntő választás. *Pártpolitikával nem akarunk foglalkozni, mert azt akarjuk, hogy nehéz időkben egységes legyen a magyar nemzet. De a választások előestéjén nem mulaszthatjuk el, hogy még egyszer minden jó magyart meg ne kérjünk: hallgasson lelkiismeretére. Ne törődjön senki az izgató kortesekkel. Gondoljon arra, hogy ennek az országnak rendre, nyugalomra és békére van szüksége. Megélhetés nincs munka nélkül, de munka meg nincs rend és béke nélkül. Nem kell új fölfordulást és zűrzavart kelteni. Elég volt már a forradalmakból. Most is a sok forradalom koldusai vagyunk. Azért van drágaság is. Hát ebből térjen észre mindenki. Ne adja senki szavazatát olyan pártokra, amelyek annak idején a forradalmat csinálták. Nem kell nekünk se vörös, sem októbriista 48-as párt, mert abból megint baj lesz. Persze most nagy szájuk van, hogy így, meg úgy más-kép csinálnák, mint 1918-ban, meg 1919-ben. De ki hiszi el nekik?! Akkor is nemzeti színnel és szép szóval kezdték s kommunizmus és akasztás lett a vége. Ne szavazzunk a kisgazdapártot cserbenhagyó liberálisokra se. A gyárosok, meg a lipótvárosi nagytőkések az ő barátai, akik ép most sürgetik a gabonarekvirálást a szociáldemokrata párttal együtt. Pedig rekvirálást többé nem engedünk!*

*

Németek, irek és olaszok. *A világ államainak tanácskozása Genuában befejeződött. Sok eredménye nem lett, de annyi mégis, hogy a különböző országok kormányai közeledtek egymáshoz. Még az az eredménye is van, hogy Hágában összeülnek a hatalmak pénzügyi szakemberei, hogy valami megoldásra jussanak a legyőzött országok pénzének följavítása iránt. Bethlen Istvánnak Genuában sikerült elérni, hogy a csehek, osztrákok és románok velünk már is*

egyezkedést kezdtek, hogy a gazdasági és kereskedelmi forgalom rendes fölvetelére és megkönnyítésére szerződést kössenek. Genuán kívül azonban más öröndetes jelek is mutatják, hogy Európa nemzetei újból rokonszenvvel fordulnak felénk. Több napi itt tartózkodásra érkeztek hozzánk a múlt héten a Németbirodalom gazdatiszadalmának vezetői mintegy tizenketten, hogy felújítsák a magyar-német barátságot. Régi szövetségeseink a háború óta most jöttek el először közénk. Örömmel fogadtuk őket, hogy elfelejtsék, amit Károlyi Mihályék Mackensen ellen is vétettek. De itt volt az olasz földművespárt egyik kiváló vezérfia is, Russo képviselő, aki az olasz földművelők és a legnagyobb olasz párt üdvözlését hozta. Meghívta a magyar földművelők vezérét az ir kormány nevében is a Dublinban, Írország fővárosában tartandó kongresszusra, melyen a világ összes államainak küldöttei együtt lesznek. Ez a zöld internacionálé a vörös ellen. Az irek azt üzenték, hogy különösen örülnének, ha a barátságos magyar nemzetet üdvözölhetnék fővárosukban. Szóval, hajnalodik. Európa nemzeteinek rokonszenvvel felénk irányul. S most segítsük fölfordítani az országot?!

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Május 21-én véget ért a választási mozgalom, mert a kormány rendelete értelmében május 21-én túl a nemzetgyűlés összeüléseiig nem engedélyeznek több népgyűlést. Több mint egy negyedév állott a képviselőjelöltek rendelkezésére, hogy programjukat ismertessék és a választóközönségnek alkalma volt a *különböző pártállású jelöltek meghallgatására*. Sajnálattal kell azonban megállapítani — amint ezt *Gömbös Gyula*, a Keresztény Kisgazda-, Földmíves- és Polgári Párt ügyvezető alelnöke leszögezte —, hogy a **polgárság politikai jogainak gyakorlásánál, különösen életrealitás tekintetében, messze mögötte marad a szociáldemokrata**

munkásságnak;

a polgárságnak az a része, amely a meg nem alkuvó keresztény táborhoz tartozik, agilis, van azonban egy nagy része, amely mintha téli álmát aludná. Az, aki a közelgő nemzetgyűlési választásnál *politikai jogait, amelyek egyben polgári kötelességei is, a törvényes keretek között a legnagyobb mértékben nem használja ki, hazafiúi kötelességét mulasztja el.*

A kormány a pótválasztások idejéről rendeletet adott ki és intézkedett, hogy

a pótválasztások idejét

az alapválasztás eredményének megállapítása után *a nyolcadik napra kell kitűzni.*

A választókerületek első csoportjában május 28-án tartják meg a választást. 142 választókerület mandátumának a sorsa tehát legközelebb eldől. *Az ajánlási ívek benyújtásának határideje ezekre a kerületekre nézve már lejárt és több kerületben csak egy jelöltet ajánlottak. A választás napján ezeket a jelölteket*

egyhangulag megválasztott képviselőknek

fogják nyilvánítani. Ezek soraiban lesznek a többi között: nagyatádi Szabó István (Nagyatád), Gömbös Gyula (Abádszalók), Patacsy Dénes (Haragasztlőrinc), Muszti István (Szalánta), Perlaky György (Pécsvárad), Moser Ernő (Kisvárd), Temesváry Imre (Szeghalom), Barla Szabó József (Szigetvár), Szily Tamás (Sásd), Kállay Tamás (Kecskemét), Horánszky Dezső (Törökszentmiklós), Apponyi Albert (Jászberény).

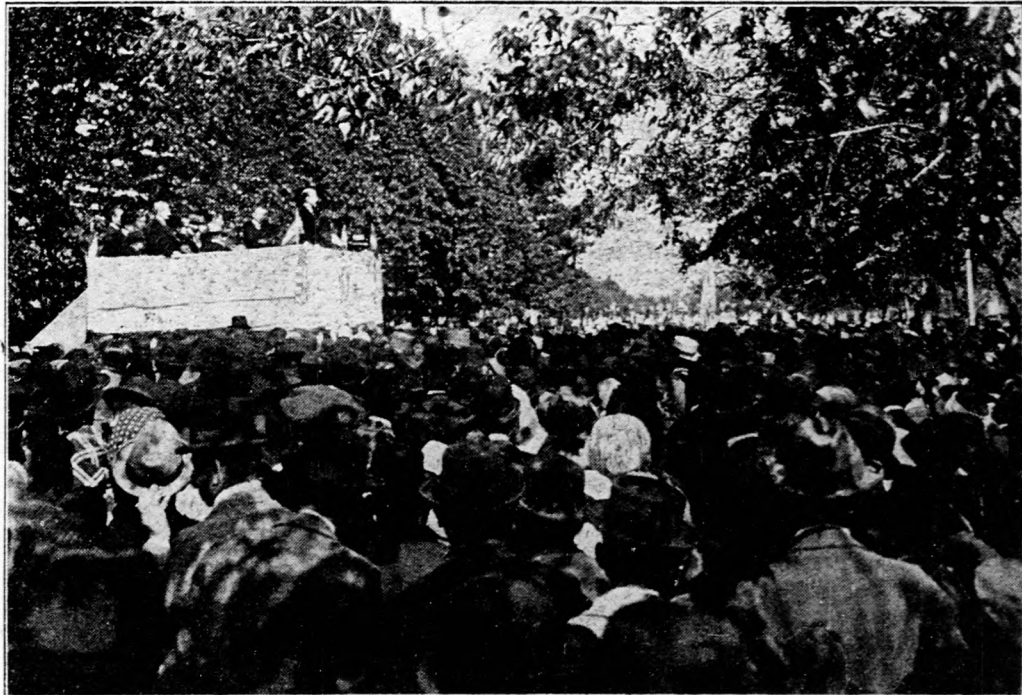
Bethlen István gróf miniszterelnök, aki a választási mozgalom során az ország különböző vidékeit felkereste, legutolsó körútján a *Duna-Tisza közét* látogatta meg. A miniszterelnököt a Nagy Alföld népe osztatlan lelkesedéssel fogadta. Bethlen István grófot *Szabadszállás, Fülöpszállás és Csengő* községek állomásán nagyobb küldöttségek üdvözölték. *Kiskunhalason, Kiskunmajsán, Kiskunfélegyházán, Kecskeméten, Nagykőrösön, Cegléden, Albertirsán és Monoron* népgyűléseket tartottak és a miniszterelnök mindenütt beszédet mondott, amelyben új függetlenségi harcra hívta fel a nemzetet a békés munka eszközeivel.

MEZŐGAZDASÁG

Hogyan vásároljon a gazda rézgálicot?

Irta: Windisch Richárd dr., akadémiai tanár.

A kékkövet, rézgálicot, kékgálicot a mezőgazda nagyon jól ismeri és ennek oldatát permetezésre és a vetőmag csávázására használja. Ha 1 hektoliter vízben $\frac{1}{2}$ vagy 1 kilogramm rézgálicot föloldunk s oldatába ugyanannyi égetett meszet — előbb vízzel megolva azt — adunk, a $\frac{1}{2}$, illetve 1 $\frac{0}{10}$ -os bordói levét nyerjük, amellyel a szőlőt permetezzük, hogy a peronoszpóra kártételei ellen megvédjük. Más növények permetezésére is felhasználják a bordói levét. A vetőmag

Bethlen István gróf miniszterelnök Kecskeméten.

Képünk a kecskeméti nagygyűlés közönségét mutatja be, amint a miniszterelnök beszédét hallgatja.

csávázására szánt rézgálicoldat úgy készül, hogy 1 hektoliter vízben 2 kilogramm rézgálicot oldunk. A permetező- és a csávázóoldat hatása részben attól függ, hogy mi módon készítettük azt, részint attól, mi módon használtuk, alkalmaztuk. A helytelenül készített oldat épúgy lehet kevésbé hatásos, esetleg teljesen hatástalan, mint a helytelenül használt.

Rézgálic és rézgálic között van különbség. Amit nálunk rézgálic elnevezésen főleg mezőgazdasági célokra hirdetnek és árusítanak, annak nagyon tisztának, legalább 98%-osnak kell lennie. Így rendeli ezt a törvény (1895. évi 46. t.-c.), amelynek védelme alá a rézgálic is tartozik. Vagyis 1 kilogramm rézgálicban 2 dekánál több idegen anyag nem lehet. Az ilyen tisztaságú rézgálicból kell hektoliterenkint 0.5—1—2 kilogrammot feloldani, hogy az említett célokra *teljesen alkalmas* és megfelelő oldatot kapjunk.

A kereskedelemben árusítják szövetfestők számára az úgynevezett sasjegyű gálicot, amely vas- és rézgálicoldatok együttes kikristályosítása révén készül. Nevét ez onnan nyerte, hogy rézgálic-tartalma szerint a szállítására használt hordó fedelére egy vagy több sasábrát égetnek. Ennek rézgálic-tartalma 9, 17, 20, 24, 29% körül ingadozhat. Ez a készítmény nem való mezőgazdasági célokra. A gazda ezeket **csak az esetben** használhatja, ha pontosan ismeri ezek **százalékos**

rézgálic-tartalmát, amikor is belőlük annyit kell feloldani 1 hektoliter vízre, hogy a lemért mennyiségben $\frac{1}{2}$ —1—2 kilogramm rézgálic foglaltassék. Tehát a 29⁰/₀-osból kell $1\frac{1}{2}$ —3—6 kilogramm s a 24⁰/₀-osból valamivel több 2—4—8 kilogrammnál 1 hektoliter vízre, hogy az oldat kellő erőssége meglegyen.

A háború folyamán nagyon bajos volt a rézgálic beszerzése. Voltak időszakok, mikor kapható alig volt. Vagy pedig csak olyat lehetett vásárolni, amely nem 2, hanem még 50 százalék idegen alkotórészt, tisztátalanságot is tartalmazott. Az ilyen minőségű rézgálicból helyes összetételű, hatásos permetező vagy csávázó oldat *csak úgy készülhet*, ha belőle megfelelő mennyiséget, vagyis többet oldunk fel, úgy hogy a kész oldat hektoliterére $\frac{1}{2}$ —1—2 kilogramm rézgálic jusson. Ha az említett tisztaságú rézgálicból úgy készítünk oldatot, hogy abból ugyanannyit oldunk föl, *mint az egészen tisztából*, az elkészült oldatnak *védőhatása nem lesz. Kárbavész* tehát az oldat *előállítási költsége és fáradsága*, de *kárbavész a permetezési és csávázó munka* is.

Hogyan jár el helyesen a gazda a rézgálic bevásárlásánál? Mi módon biztosítja magát minden hátrány és kár ellen?

Elsőben is ne vásároljon rézgálicot úgynevezett repülő, állandó üzlethelyiséggel nem bíró árustól, sem ügynöktől. Szerezze be azt állandó üzlethelyiséggel bíró jónevű kereskedőtől, mezőgazdasági szövetkezettől, Hangya-boltból. Ne vásároljon darált, törött, őrlött, hanem mindig kristályos rézgálicot; hisz a becsületes kereskedőt is megcsalhatják. Ügyeljen arra, hogy a sötétkék színű kristályok között *más színűek ne legyenek*, különösen nem tiszta zöld- vagy zöldes színűek. Nem fontos, hogy a kristályok egészek legyenek, lehet az kristályos törmelék is. Az szintén nem baj, ha a kristályok széle fehér vagy kékes-fehér színt ölt, ami különösen melegebb száraz időjárás mellett szokott megtörténni.

Hideg vízben a tiszta kristályos rézgálic szép kék színnel feloldódik és *semminemű üledéket* hátra nem hágy. Krisztálytisztá oldatot persze nem kapunk. Az *kissé zavaros* lesz. A fontos az, hogy nagyobb mennyiségű oldhatatlan részt a feloldás alkalmával hátra ne hagyjon.

A tiszta vasmentes rézgálicnak esővízzel készült oldata pár csepp ammóniáktól — szalmiákszesz — szép világoskék színű — türkizkék — csapadékot ad, amely több ammóniák hozzáadására sötétkék színnel feloldódik és ez a sötétkék

színű *oldat teljesen átlátszó*. Ha vasgálic is van benne, akkor a kevés ammóniáktól képződött csapadék nem tiszta kék színű, hanem hamarosan piszkos rozsdásszínű ölt és sok ammóniák hozzáadására olyan oldatot kapunk, amely nem átlátszó, hanem annál zavarosabb, mennél több vasvegyület van a rézsóban.

A gazda nem károsodik, esetleges hamisítás, vagy legalább is nagyon durva hamisítás ellen biztosítja magát, ha a fentiek szerint jár el.

A bivaly.

Irtá: Schandl József dr., közgazdasági egyetemi tanár.

Nagyobb háziállataink közül a bivaly jött hozzánk legkésőbb. Habár Indiában, Egyiptomban, a Balkánon és Olaszország déli felén már előbb is nagyabecsuült igavonója volt az embernek, hozzánk csak a Kr. u. 12 században jutott be s Erdély déli felén, valamint a Balatontól délre eső területeken tudta a gazdákat meghódítani.

Különösen becses a bivaly a nehéz iga előtt. Nem oly kitaró ugyan és nem is annyira fürge, mint a szarvasmarha, de bizonyos nehéz tehernek (cséplőgép, vizes lajt stb.) helyéből való kimozdításánál és rövidebb távolságra való továbbításánál bámulatos erőfeszítésre képes. Nehéz teher előtt néha térdre esve feszíti gerincét a járomba, de legyőzhetlen akadályt ismerni mégse hajlandó. Némelyek ugyan hangoztatják, hogy csökönyös és akaratos jószág; mesélik, hogy megrakott szekérrel is belerohan a közeli tóba, folyóba s napnyugtáig még vasvillával se lehet onnan kiverni. Ezzel szemben igaz az, hogy bizalmatlan természetű és a forróság hatása alatt szenved, miért is ápolójának hűségese szolgálja, de az idegeneknek nem szívesen engedelmeskedik, másrészt ápolásához tartozik, hogy a nyári melegben — mocsárlakó lévén vad állapotában — minél többször öntözzük le s így hűtsük le testét hideg vízzel. Ha ezt tartósan elmulasztjuk, akkor természetesen maga keres minden eszközzel enyhülést.

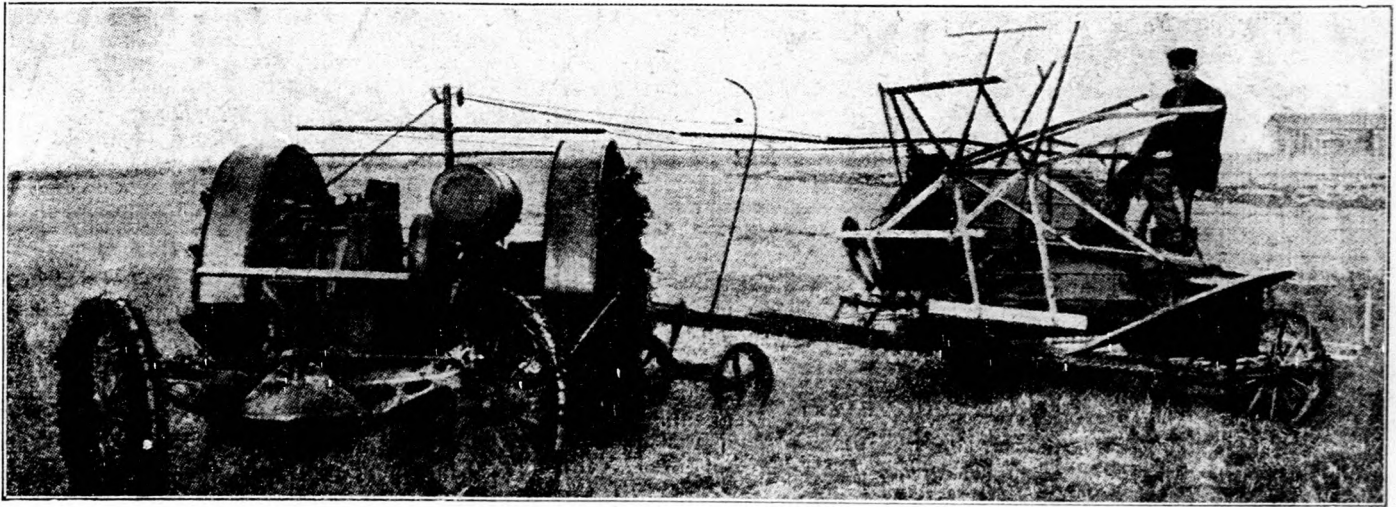
Tejtermelőképesége kisebb, mint a szarvasmarháé. A járomba is fogott tehéntől csak 600—800 litert lehet fejni évente, de a legelőre járók 1100—1800 litert is adnak. Teje hófehér színű (és nem sárgásfehér) annak dacára, hogy kétszer annyi benne a zsír (7—9⁰/₀), mint a tehéntejben. Némelyek azért idegenkednek a bivalytej fogyasztásától, mert — véleményük szerint — pézsmaszagú. Pedig az igazság itt is csak az, hogy a tisztátlan edényekbe, piszkos istállóban, beszennyezett tőgyből fejt bivalytej kellemetlen szagú, de tiszta kezelés mellett kifogásokra nem adhat okot és kellemes ízű vaj, valamint sajt készülhet belőle.

Nálunk csak kiselejtezett, 20—30 éves ökrök és 16—18 éves tehenek kerülnek vágóhídra. Ezért a bivalyhúst nem szívesen fogyasztja a közönség; durvarostú, nehezen rágható, vörösszínű és néha pézsmaszagú, miért is olcsóbb, mint a marhahús.

Nagyon edzett, ellenálló és igénytelen állat. Kukoricaszár, szalma és kákás-szittyós széna az elesége. A hideggel szemben is csak a fiatal borjak nagyon érzékenyek, míg az idősebbek kevesebbet szenvednek a hidegtől, mint a száraz, tikkasztó melegtől.

Székelyföldi bivalycsorda.

Motor az amerikai mezőgazdaságban.

Egyazon motor szánt, porhanyít és vetőgépet vontat.

Aránylag lassan fejlődik. Csak 6 esztendő alatt éri el teljes fejlettségét, habár nem tagadható ezzel szemben az, hogy aránylag sokáig is él. Így — mint már céloztam rá — a 30 éves ökrök és 28 éves tehének nem tartoznak a ritkaságok közé. Négy éves korában szokták az üszöket behágtatni. A borjú 320—330 napig marad az anyai méhben és megszületés után 3—5 hónapig részeseül szoptatásban.

Külseje eléggé ismert. Feltűnő a nagy, hátrafelé és a végén sarlóformában felfelé ívelt szarva, vízszintesen hordott feje, erős marja, széles fara. Bőre roppant vastag (kitűnő talpbőr!) és csak a mellő részen van sűrűbb szőrrel borítva, míg a hátsó rész — különösen öregebb példányoknál — majdnem egészen kopasz.

Nagy ritkán előfordul, hogy a magyar bika bivalytehennel, vagy a bivalybika magyar tehennel párosodik, de utódjuk nem születik.

A cukorrépa ápolási munkái. Alig van növény, mely a gyommentes, porhanyó földet annyira meghálálná, mint épen a répa. Ezért az ápolási munka — felületes kapálás formájában — azonnal végrehajtandó, mielőtt a répa sora látszik. Ha pedig már a növénytörök annyira megerősödtek, hogy a répabogarok és más ellenségeik «foga alól kinőttek», ne késsünk az egyezéssel. A növénytavolság 25—35 cm. legyen. Sűrűbb sorokban a fejlődés nem lesz oly tökéletes. Egyezés után a gyakori kapálás a fő. Téved az, ki azt hiszi, hogy csak akkor érdemes a répa földet kapálni, mikor a gyom már kiverte. Tapasztalt gazdák száján forog az a mondás, hogy «a répába a cukrot bele kell és bele lehet kapálni»; ez azt jelenti, hogy a répában annál több cukor lesz, minél inkább morszalékos, levegőjárta, gyommentes a földje. Ezért a mintaszerűen vezetett és épen ezért nagy jövedelemmel dolgozó uradalmak nemcsak kétszer-háromszor, hanem négyszer, sőt ötször is megkapálattják a répájukat. Nem tagadható, hogy ez a magas napszámbér mellett költséges volna. Ezért a nagyobb gazdaságok vásároljanak fogatos kapáló-gépet! Ilyen fogatos szerszámmal már olcsó és szapora a munka s nem veszik kárba, ha minden záporosó után megjárattjuk a répák sorközét.

A burgonya szártőrohadása. Némely burgonyabokornak levele már most halványul és összeráncosodik, szára pedig valamint a vetőgumó, melyből kifejlődött: elrothadt, megpuhult. Az így jelentkező burgonyabetegséget pálcikaalakú baktériumok okozzák. E baktériumoknak ezrei, sőt milliói találhatók némely beteg vetőgumóban és az olyan talajban is, melyben az előző évben tőrohadásos burgonya tengődött. Hogy az ilyen fertőzött gumók és fertőzött talaj szártőrohadásos burgonyát nevel s ezután a betegség folytonosan terjed, az természetes dolog. Az is világos, hogy az ilyen szártőrohadásos bokrak alatt krumpliszédésor hiába keresünk érett és fejlett gumókat. Hogy a betegség terjedését megakadályozhassuk, célszerű lesz az Országos Növénykörtani Állomás utasítását követni. Eszerint már az elvetésre szánt gumókat gondosan át kell válogatni és a fekete, lágy foltokat tartalmazókat

főzés után fel kell takarmányozni s nem szabad elültetni. Sőt — számítva arra, hogy egyes, kevésbé beteg gumók elkerülték figyelmünket és a baktériumok a betegekről reákenődhetnek az egészségesek héjára is — célszerű még az átválogatott vetőgumót is 20 órán át 2%-os bordói lében csávázni. Nagyon kívánatos még, rögtön kiszedni a földből azokat a burgonyatöveket, melyeken a betegség jelentkezik és az ilyen talajban 4 éven belül burgonyát, (továbbá ugorkát, lóbabot, murokot) nem termesztetni.

A ludak mellestése (kopasztása). A házi szárnyasoknak, elsősorban pedig a ludaknak tollát azért használják előszeretettel vánkosok és takarók megtöltésére, mert puha, rugalmas és a meleget visszatartja. Legjobb a tenyészludakat és hizlalásra szántakat évente csak egyszer mellestetni: a vedlés előtt, mikor már a tollak elhálnak és könnyen kihúzhatók. Aki lúdait többször is mellesteti, az számoljon azzal, hogy a nagyobb tollnyeremény több takarmányba kerül. Ugyanis a 60—80 gramm kitépet toll újranövelésére annyi tápanyagot használ el a lúd, mint amennyi 4—5 kilogramm hús termelésére volna elegendő. Akik tehát a ludat húsáért, tojásáért és zsíráért tartják, elégedjenek meg az egyszeri kopasztással. Fialat ludakat első ízben akkor kopasztanak, ha szárnyuk már keresztezi egymást hátukon. A tollat csak a mellről, hasról és szárnyuk alól szabad kitépni, míg a szárny- és farkotollakat érintetlenül kell hagyni. Legértékesebb a fehér ludak tolla, ha ez tiszta és száraz. A szürke lud tolla is époly rugalmas, könnyű és rossz hővezető, de nem oly tetszetős. A tyúktoll körülbelül egy év alatt ruganyosságát elveszíti, azért kevésbé értékes, mint a lúdtoll. Ellenben a kacs- és pulykatoll majdnem egyértékű a lúd tollával. A tollat osztályozni kell a kopasztás után (fosztott, pehelylúdtoll és tyúktoll) és külön zsákokban szellős helyre függesztve eltartani. A molyok, a megdohosodás és a rothadás a raktározott toll értékét csökkentik, sőt megsemmisítik.

Javítsuk útjainkat! A szénahordás, takarulás, a répafuvarozás és gabonaszállítás veszi leginkább igénybe a mezei utakat. Hogy mit jelent a kemény, sima út gazdaságilag, arról Fritz következő adatai meggyőznek bennünket.

A vonóerőszükséglet a megrakott szekér súlyának

rossz dűlőúton	1/5-e, vagyis	12 mm. szekérsúlynál	240 kg.,
kitűnő dűlőúton	1/25-e,	«	48 «
mély homokon	1/8-a,	«	150 «
átázott gyepen	1/7-e,	«	171 «
közönséges makadámon ...	1/25-e,	«	48 «
kitűnő műúton	1/33-a,	«	37 «
ujjonnan kavicsozott úton	1/9-e,	«	133 «.

A magyar ökrök naponta 10 órát dolgozva 60 kilogramm vonóerőt képes kifejteni. Ha tehát egy szekérnek a súlya a reárakott teherrel együtt 12 métermázsánál nem több, ezt az előbbi számok alapján kitűnő dűlőúton, makadámon és műúton egy ökrök is könnyen tovasízi, míg ugyanezen teher elé kavicsozott úton két ökröt, homokon és átázott gyepen három, rossz dűlőúton négy ökröt kell fogni, vagy ami ugyanaz, a szekér megterhelését felére, negyedére kell csökkenteni s így kénytelen-kelletlen több forduló tenni. Ha tehát az utakat jókarban tartjuk, igásállatot vagy munkaidőt takarítunk meg!

* TANÁCSADÓ *

Kérdés. Fiam a kertészeti pályára óhajtott menni, most teszi az érettségit, hol van kertészeti szakiskola? (K. S.) — **Felelet.** A M. Kir. Kertészeti Tanintézet Budapesten I., Ménesi-út 45. szám alatt van. A felvételhez 1 évi megfelelő gyakorlat kell. A felvételhez a törvény értelmében csak 6 középiskola elvégzése szükséges, azonban a hallgatók legnagyobb része érettségi után megy erre a szűk és sokat ígérő pályára. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a nevezett intézet igazgatósága.

Kérdés. Ajánlatos-e kivándorolni Amerikába és mennyi az utazási költség? (L. J., Császártöltés.) — **Felelet.** Ma Amerikában is nagy a munkahiány és most különösen nehéz az angol nyelvet nem ismerő kivándorlónak alkalmazást nyerni. Ha itthon is szorgalmasan dolgozik, itt is boldogulni fog és nem lesz szüksége arra, hogy kivándoroljon. Az útiköltség a dollár árfolyam változásának tekintetbevételével 80—110.000 K között mozog.

Kérdés. Aratógéphez manillazsineg hol és mennyiért kapható? (Kötőgép.) — **Felelet.** Manillazsineg kapható Budapesten a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél. (V., Alkotmány-u. 29. sz.) Ára kilogrammonként és amíg a készlet tart, 168 korona. Hozzászámítandó a forgalmi adó is.

Kérdés. Melyik szakkönyv foglalkozik a szőlőműveléssel? (Szentesi előfizető.) — **Felelet.** A szőlőművelésről megfelelő tájékozódást nyerhet Varga Imre «Gyakorlati szőlőművelés» című könyvéből. Ára 83 korona. Megszerezhető lapunk kiadóhivatalában. Hozzászámítandó 650 fillér postaköltség.

Kérdés. A bronz vitézségi érem és a Károly csapatkereszt legendó-e vitézi telek elnyeréséhez? (Előfizető, Szentesi.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Huszonöt éves kiszolgált és huszonegy éves sor alatt volt be nem vált fiatal ember kivándorolhat-e Amerikába? (Köz-művelődési Egyesület, Esztár.) — **Felelet.** Kérdésükkel leghelyesebb, ha a Kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodához, (Budapest, Keleti-pályaudvar érkezési oldal fordulnak, amely nemcsak abban a tekintetben ad felvilágosítást, hogy a kivándorlások milyen iratokra van szükség, hanem tájékoztatást nyújt az amerikai munkaviszonyokról s minden más kérdést, amelyet kivándorlásnál alaposan meg kell fontolni. Ha az irodához fordulnak, írják meg foglalkozásukat, vagyoni viszonyaikat s azt az okot is, ami miatt ki akarnak vándorolni.

Kérdés. A Pinter-féle amerikai örökség ügye nem koholmány-e? (Dunabogdányi előfizető.) — **Felelet.** Az örökség ügyéről mi is hallottunk. A Pinter-család Magyarországon levő kilenc ága igyekszik bebizonyítani, hogy ő a törvényes örökös.

Kérdés. Lehetek-e képzettségemmel katonatiszt? (K. L.) — **Felelet.** — A katonatiszti pályához középiskolai végzettség kell, vagy pedig hadapród iskolát kell végezni, ahova képzettségével nem veszik fel.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A pályázatok beküldésének határideje június hó elsején lejár, aki tehát még nem küldötte el munkáját, sürgősen tegye postára!

Német gazdaküldöttség Budapesten. A Stettinben székelő pomerániai mezőgazdasági kamara 12 tagja, *Wangenheim* báró kamarai igazgató vezetésével, tíznapos tanulmányútra az elmúlt héten Budapestre érkezett. Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* a német gazdák fogadására *Somssich* László gróf vezetésével bizottságot alakított és a német tanulmányúti társaság vezetésével *Mutschenbacher* Emil dr. főtitkár bízta meg. Az OMGE fogadóbizottsága a német vendégeket a Vigadó-téri Pilseni sörcsarnok udvari különtermében ismerkedő vacsorán üdvözölte. *Wangenheim* báró az estélyen tolmácsolta *Mackensen* tábornagy üdvözlését. Mielőtt ugyanis utrakelt, meglátogatta *Mackensen* tábornagyot, aki arra kérte, vigye el a magyaroknak őszinte üdvözlését, mert mindig szeretettel gondol rájuk. A német vendégek ittélük alkalmával megtekintették a városligeti mezőgazdasági múzeumot, a nagytétényi sertéshizlaldát, az *Állam és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete budafoki borpincéit*, a székesfőváros közéleti intézményeit, a *Hangya* és a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* raktárait. Magyarország kormányzója, *Horthy* Miklós kihallgatáson fogadta az itt időző német gazdákat. A vendégek vasárnap kirándultak Siófokra, hétfőn megtekintették az ercsi-uradalmat, a további napokon pedig a hatvani uradalmat, József királyi herceg bánkúti uradalmát, az alagi lóversenyt, Kisbért, Bábolnát és Magyaróvárt.

A falusi kislakások építésének ügye. A *Magyar Gazdaszövetség* a napokban tartott rendes évi közgyűlésén foglalkozott a falusi kislakások építésének kérdésével és megállapította, hogy a falvakon az építkezés megkezdése egyike a leg-sürgősebb teendőnek. A falu szociális bajainak is egyik leghathatósabb orvosszere volna az építkezések mielőbbi megkezdése, mert csak így lehetne egyeszt a hajléktalanoknak otthon, a munkanélkülieknek pedig munkát, a társadalmi béke két leghathatósabb feltételét nyújtani. A Magyar Gazdaszövetség érintkezésbe lépett az *Országos Központi Hitel-szövetkezettel* abból a célból, hogy lakásépítő szövetkezetek létesítése útján lehessen a kérdést megoldani. Az Országos Központi Hitelszövetkezetnél a legteljesebb megértéssel találkozott és ez a rendkívül fontos szociális munka nyomban és sikeresen megkezdhető lesz, ha a falusi lakásépítő akció megfelelő novellája törvénytárba kerül. A Magyar Gazdaszövetség ez ügyben ismételtelen felterjesztést intézett a miniszterelnökhöz.

Orosz foglyok hazaterében.

A kormány nemrégiben fölhitva az országban tartózkodó orosz foglyokat, hogy hazaszállításuk végett jelentkezzenek az illetékes hatóságoknál. A foglyok egy része rászánta magát arra, hogy hazamegy a vörös pokolba. Képtünk a fővárosi Keleti-pályaudvar egyik gyűjtőhelyén mutatja be az indulásra váró foglyokat, akiket magyar asszonyaik és gyermekeik is követnek.

Oroszországi foglyaink előtt nyitva áll az út hazafelé. *Jungerth Mihály dr. külügyminisztériumi osztálytanácsos, a Rigában működő hadifogolykicszerelő-bizottság elnöke napilapunkhoz, az «Uj Barázdához» levelet intézett, amelyben arról értesít bennünket, hogy Oroszországban már csak alig néhány ezer a hadifoglyok száma, akiknek legnagyobb része nem is akar visszatérni, mert vagy családot alapított, vagy olyan gazdasági elhelyezkedést biztosított magának, amit nem szívesen hagy el. Még a nyár folyamán mintegy ezer fogoly tér vissza, de minden fogoly előtt nyitva áll az út Magyarországra.* Jungerth Mihály dr. most a szovjetkormányánál abban az irányban jár el, hogy a nála bejelentett hadifoglyokat kutassák fel. A szovjetkormány minden foglyot felkutat s intézkedik hazaszállításuk iránt.

Ujabb szerb garázdálkodás. Mindenünnen érkeznek hírek, hogy a szerbek azokon a területeken, amelyeket ki kell üríteniök, zsarolnak, fosztogatnak és rabolnak. Így a szeged-alsótanyai lakosokat is kegyetlenül zsarolják. Nagy adókat vetnek ki. Átlagosan holdanként 50 jugoszláv korona adót hajtottak be minden földdel bíró polgáron. Aki nem tudott fizetni, annak állatjait, borát, ágyneműjét stb. vitték el. Május 8-án 50 kocsi ra rugott az elharácsoló holmik mennyisége. Május 6-án 75 kocsi, 7-én pedig 95 kocsi volt berendelve fuvarozásra. Horgoson kidobolták, hogy aki fuvarra be van rendelve és nem jelenik meg a pontos időre, attól elveszik a kocsit és a lovakat, a gazdát pedig lezárják. Jelentések érkeztek arról is, hogy a szerbek még az iskolákat sem kímélik. Így teljesen kifosztották a madarászcsárdai madarastói, kiszorzi, kőröséri, rókabágyosi, térvári iskolákat. Van iskola, ahonnan még a tetőcserepet, padozatot, ajtókat és ablakokat is leszedték. Horgos színmagyar lakossága a szerbek minden erőszakoskodása ellenére nagyszabású tüntetést rendezett Magyarország mellett. Még mindig keresik a résztvevőket, de eddig nem tudtak rájuk akadni.

Udvar község lakói határkiigazítást kérnek. A békeszerződés szerint Baranyában a határ Udvar és Bályok község között akként állapított meg, hogy Udvar magyar és az ettől alig három kilométerre lévő Bályok község már jugoszláv. A határkiigazító bizottság a határt a jugoszlávok kérésére feltolta egészen Udvar községig, úgy, hogy a határ most közvetlenül Udvar község házái mellett húzódik el. Udvar község lakóinak több mint hatszáz hold földje most beleesik Jugoszláviába, ahonnan semmit át nem hozhatnak s a legnagyobb veszedelemben van a jószágállományuk, mert a földjeikről nem tudnak zöld-takarmányt áthozni. Ezen a képtelen helyzetben segítő, Udvar község küldöttségét vezette Bethlen István gróf miniszterelnök elé *Prakatur* Tamás dr. volt képviselő. A küldöttséghez csatlakozott *Patacsi* Dénes is. A miniszterelnök, meghallgatva a küldöttség panaszát, megígérte, hogy előterjesztést tesz az ántátnál e lehetetlen határkitűzés megszüntetése érdekében.

Kitüntetést kaptak a sok gyermekes párisi anyák. A párisi városházán nagy ünnepség keretében kiosztották a sokgyermekes anyáknak a nekik odaitelt érmeket. Kiosztottak közöttük 140 aranyérmét, 200 ezüstöt és 300 bronzot. Aranyérmét azok az anyák kaptak, akiknek 14, 13 vagy 12 gyermekük van. Ezüstéremmel tüntették ki a 11, vagy legalább 8 gyermekes anyákat. A többiek pedig bronzból valót kaptak, amelynek elnyerésére azonban legalább is 5 gyermek jogsíftott.

A szegvári kosárfonó-tanfolyam vezetősége és résztvevői.

A szegvári háziipari szövetkezet a földművelésügyi minisztérium támogatásával háromnapos kosárfonó tanfolyamot tartott, melyen harminc leinőtt vett részt és 3500 darab gyümölcszállító-, 200 darab gazdasági-, 350 darab fehérneműs-, 70 darab utazókisárt készített. A tanfolyamot *Hatvani* Pál állami tanító, ügyvezető igazgató (1), *Faragó* István kosárfonómester (2) és *Bari* József földműves, elnökgazgató (3) vezették. A szövetkezet jövő évi munkatervébe felvette a kenderfonást és szövést is.

Petőfi Sándor születésének 100 éves évfordulója. 1922 Szilveszterének éjszakáján lesz századik évfordulója Petőfi Sándor születésének. Hónapok óta folynak az előkészületek a Petőfi-Társaságnál és a fővárosnál, hogy az évfordulót méltóan ünnepeljék meg. A nagyszabású ünnepség sorozatos lesz. Ez év szeptember 30-án rendezendő ünnepséggel kezdődik és átnyúlik a jövő év őszéig, amikor is a kettős főváros egyesítésének ötven éves jubileuma alkalmával rendezett ünnepségekbe kapcsolódik be. Az eddigi tervek szerint mindazokon a házakon, melyekhez Petőfi pesti életének valamely mozzanata fűződik, emléktáblát fognak leleplezni. Az ünnepségek középpontjába valószínűleg a Városi Színházban rendezendő díszelőadás kerül abban az esetben, ha a Népszínházi bizottság által kiírt százezer koronás színműnek eredménye lesz. A főváros ezenkívül pályázatot ír ki idegen költőknek Petőfihez intézett verseinek lefordítására, a képzőművészeti bizottság pedig húsz—ötvenezer koronával jutalmazza meg a Petőfi életéből vett nevezetesebb mozzanatokat megörökítő jeles képeket és szobrokat.

Június elsejétől sűrűbben közlekednek a vonatok. Mint az elmúlt esztendőben, úgy az idén is *uj gyorsvonatjáratokat kapcsol forgalmába a MÁV* s ezzel a vidéknek Budapesttel való összeköttetése lényegesen megjavul. *A helyi vonatjáratokat ugyancsak kétszeresükre szaporítják.*

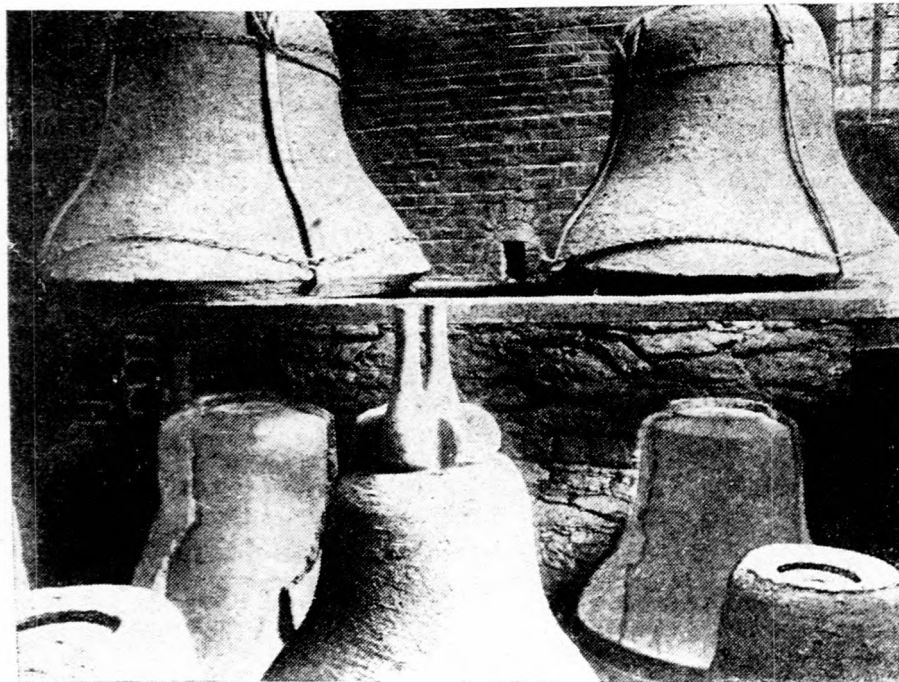
Öngyilkos lett, mert meg kellett válnia a katonaságtól. Hódmezővásárhelyt *Raffai* István, huszonhárom esztendő fiatalember, aki a legboldogabb családi életet élte, egyedül maradván, köteleit kerített és a fáskamrában felakasztotta magát. Mire hozzátartozói megérkeztek, már csupán hideg testét találták. *Raffai* az utolsó időkből állandóan azt hangoztatta, mennyire nehezére esik, hogy a létszámcsökkenés miatt le kellett szerelnie és hogy most is katonának szeretne lenni. Családja meg van róla győződve, hogy *a lángoló lelkületű férfi azért lett öngyilkos, mert nem szolgálhatta tovább a hazáját fegyverrel kezében.*

Főhercegből — pénztáros. *Wölfling* Lipót, a volt *Lipót főherceg*, egyik bécsi bank keleti pályaudvari pénzváltójában pénztárosi állást vállalt.

A jövő termésév gabonaellátására vonatkozó tárgyalások eredménye. Az Országos Közélemezési Tanács egyesített szakbizottságai a múlt szerdán tartott ülésükön befejezték a jövő termés év gabonaellátására vonatkozó tárgyalásokat. A tanácskozással eredményeként a Közélemezési Tanács álláspontja a következő: A bizottság abból indult ki, hogy nagy gazdasági érdekek fűződtek ahhoz, hogy úgy a belföldi, mint a külföldi forgalomban a teljes szabadság mielőbb állítsák helyre. De ezidőszent gazdasági érdekeink nem engedik, hogy élelmicikkeink minden korlát nélkül legyenek külföldre kivihetők. A közszolgálati alkalmazottak ellátását illetően a szakbizottság a természetben való ellátás fenntartását javasolja. Nagy szociális érdekek fűződnek ahhoz, hogy az ipari munkásság is természetben való ellátásban részesüljön. Kívánatosnak tartja a bizottság, hogy ennek a tehernek jórészt a munkaadók viseljék. A bizottság az ellátatlanok számának kibővítését nem javasolhatta. A szakbizottság, bár tudatában van az őrleési adó igazságtalan voltának, mégsem lát más módot, amely mellett azt a tekintélyes gabonamennyiséget, amelyet az őrleési adó beszedésével, be lehetne szerezni, határozott állást foglal azonban a kontingentálás jelenlegi rendszere ellen. A szakbizottság a kivitel illetőleg megismételte a múlt ősszel előterjesztett javaslatát, hogy a kivitel illeték természetben rovasse le. A kivitel lebonyolításában úgy a termelő gazdaközönség, mint a malomérekeltés és a hivatott kereskedelem egyaránt kell, hogy jogosult legyen.

Az osztrák bankó előállítására több kerül, mint amennyit ér. Még ismeretes annak az úpesteri vargának az esete, aki bankjegyet hamisított, de a gyártás több kerül magának is, mint amennyi a gyártott pénz névértéke volt. Hasonlóan járt az osztrák kormány is. A leromlott osztrák pénzjegyeket Svájcban készítették s egy 50 koronás bankjegyet előállítására 55 koronába kerül. A 100 koronásokat Bécsben készítik s egy darab nyomdai előállítására több, mint száz koronába kerül. Vajjon az úpesteri varga mennyiért vállalná el az osztrák bankó hamisítását?

Hogyan születik a harang az Ecclesia Harangművek öntödéjében Budapesten?

Miután a harmadik agyagforma is, melynek köpeny a neve, kiszáradt, a ráerősített a bronzok és láncok segítségével felemelik. A köpeny alatt levő agyagréteget, az ú. n. álharangot ezután óvatosan lebontják a magról és a köpenyt visszabocsátják előbbi helyére, miáltal adva van a harang részére az a körülgyagolt fűres forma, ahová az érc befolyik.

Tűzvész pusztított el egy római kórházat. Az elmúlt hét péntekjén Róma legnagyobb kórháza kigyulladt Róma valamennyi tűzoltója kivonult, de munkájuk csak arra szorítkozhatott, hogy a lángoknak gátat vessenek, maga a főépület menthetetlen volt. A tűz a kórház mosókonyhájában támadt és a tömördek ruha pillanat alatt lángokban állt. A pinchehelyiségből ellenállhatatlanul tovább terjedt a tűz a földszintre, a kórtermekbe és hihetetlen rövid idő alatt ellepte az emeletet is. A földszintről még idejében sikerült a szabadba menteni, de az első emeleti betegeket az égő lépcsőházon át már nem lehetett megközelíteni. A mennyezet leszakadt és az ágyak bezuhanáltak a lángokba. Igen sok beteg az ablakon át ugrott az utcára, mások az ágyfedőt köztették össze és így próbálták menekülni. Az apácák életük kockáztatásával iparkodtak kivinni a súlyos betegeket és nem egy apáca megőrült a borzalmak idején. A tűz egész Rómát bevilágította, a nép rohánva tódult az égő kórházhoz. Hajnalban a tüzet sikerült megfékezni. A romok közül harminc megszenesedett holttestet ástak ki.

Egy pékinas fölmászott a Ferenc József-híd turul madarára. Az elmúlt csütörtökön reggel nagy csödélet verődött össze a Ferenc József-híd pesti hídfője körül, mert a hídfőre felkapaszkodott egy fiatal ember, a hídoszlop legtetefőjére, oda, ahol a vas turulmadár teregeti szárnyát. A turult tartó fémlapon lerakta ruháit, föltúrte ingujját és ugrani készült. Már-már nekilendült, az utolsó pillanatban mégis megdöngölte magát és tétován álldogált a szédítő magasban. A járókelők értesítették a tűzoltóságot, akik nyomban kivonultak. A tolólétra azonban rövid volt, mire az egyik bátor tűzoltó felmászott a turulmadárhoz. A fiatal ember látva, hogy tűzoltó megy érte, hidegvérrel fölöltözködött, majd a tűzoltóval együtt lemászott az oszlopról. Leérve, a rendőrök faggatására azt felelte, hogy öngyilkosságot akart elkövetni, de megdöngölte a dolgot. Előállították a dunai kapitányságra. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Kovalek Sándor tizenkilenc éves pékinas. Megindult ellene az eljárás.

Rendelet a tej szabad forgalmáról. A tej szabadforgalmának bevezetése tárgyában a kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében minden tejtermelő tejkészletét ezentúl akár megrendelésre, akár piaci árusításra úgy Budapest székesfővárosba, mint az ország bármely városába szabadon hozhatja be. Házhoz szállítani tejet csak megrendelésre szabad. Budapesten, valamint húszezernél több lakosú városban nyílt elárusításra szánt tejet csak a hatóság részéről e célra kijelölt helyen szabad forgalomba hozni.

A proletár népvészert vagyont szerzett. Az orosz végrehajtóbizottság utolsó ülésén heves jelenetek voltak. A jelenetekre az a Trockij népbiztos ellen emelt vád adott okot, hogy Trockij több mint 30 millió aranyrubel vagyont szerzett.

Amerikában boxbajnokokat fogadnak fel az alkoholszempészek ellen. Newyorkban az Atlantic hajózási társaság boxbajnokokat volt kénytelen felfogadni, hogy a hajógyárakból és kikötőhelyekről az alkoholszempészeket távolítsák, akik az érkező hajók matrózait valósággal megostromolják, hogy tőlük pálinkát kapjanak.

Találmány mesterséges napfény előállítására. Egy angol feltaláló mesterséges napfényt képes előállítani olyanformán, hogy a villamosfényt bizonyos színváltozásokkal ellátott ernyő útján veri vissza és ezzel oly változásokat idéz elő benne, amelyek összetételükben csaknem a napfényvel egyenlő erejű világosságot adnak.

Olvasóinkhoz!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése május 31-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Aki szívén viseli a kiszgazda-, földműves- és kisiparos társadalom érdekeit,

aki a vasárnapját kellemessé, hasznossá és tanulságossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**“-ra.

A „**Vasárnap**“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

Előfizetési díjak:

negyedévre	50 K
félévre	95 K
egész évre	180 K

Mutatványszámot ingyen küld a

„**Vasárnap**“ kiadóhivatala
Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz. V. em.

Három pályamunkást elgázolt a gyorsvonat. Bethlen István gróf miniszterelnök különvonata a dunántúli útról visszajövet, Torbágy és Budaörs állomások között három pályamunkást elgázolt. Valentin István 60 éves munkás azonnal meghalt, Pfeifer János 23 éves zsámboki munkás súlyosabban, Czipri János torbágyi munkás pedig könnyebben megsebesült. A miniszterelnök intézkedésére a sebesülteket feltették a különvonatra és Budaörs állomásra értesítették a kelenföldi pályaudvart. A mentők innen a Rókus-kórházba szállították a sebesülteket. A vizsgálat megállapította, hogy a baleset onnan keletkezett, hogy a munkások a győri vonat robogása miatt nem vették észre a gyorsvonatot, melynek vezetője hiába fékezett már az erős kanyarodóban. Azon a helyen, ahol a szerencsétlenség történt, a pálya igen erősen fordul és a gyorsvonat vezetője csak későn vette észre a munkásokat. A balesetben közrejátszott a szerencsétlen véletlen is, mert az ellenkező irányból a másik vágányon ugyanakkor haladt el Győr felé egy tehervonat és a pályamunkások a nagy zajban csak későn vették észre a Torbágy irányából feltűnt gyorsvonatot. Három munkásnak azonban nem volt már erre ideje és a vonat elé kerültek. A pestvidéki törvényték vizsgálóbírója elrendelte a szerencsétlenül járt Valenin holttestének felboncolását.

Kitöréssel fenyeget a Vezuv. A lapok megírták, hogy a Nápoly melletti Vezuv ismét háborog. Láva lepte el a több négyzetkilométer területű kürtőjét és az óriási lávatömeg egyre emelkedik, nemsokára kiöntéssel fenyeget. Minden arra vall, hogy a Vezuv újabb kitörésre készül. Legutóbb 1906-ban működött a tűzhányó-hegy, tizenhatesztendővel ezelőtt. A Vezuv Európa egyetlen tűzhányóhegye. A működésben levő tűzhányók száma az egész föld területén háromszázharminc, a már kialudt tűzhányóhegyek azonban meghaladják a négyszázat is. A Vezuv az utóbbi századokban sokkal nyugtalanabban viselkedik, mint ezelőtt. Az ókorban azt hitték, hogy a Vezuv kialudt tűzhányóhegy, míg Kr. e. 79-ben meg nem történt az a borzalmas elemi csapás, amikor a Vezuv első kitörésével három virágzó város, Pompej, Stábia és Herculánium temetkezett hamu alá. 203-ig nyugodtan maradt a veszedelmes tűzhányóhegy, akkor újabb kitörés következett, de az 1139-i kitörés után csaknem öt századig pihent a hegy. 1631-ben következett egy rendkívül heves kitörés, amelyet a XVII. és a XVIII. században két nagy lávafolyás követett. 1794-ben ismétlődött meg a Krisztus előtti pusztító erejű kitörés, amely ezuttal két városkát döntött romokba, Torre del Grecót és Torre del Annunziátát. A XIX. században egymásután következtek a kisebb-nagyobb kitörések, közöttük a legerősebb 1872 április havában, amikor mennydörgésszerű robbanások között az izzó láva 1300 méter magasságra szökött fel. Följegyzik az egykori hírek, hogy ez alkalommal harminc néző pusztult el és a Vezuv oldalán a szőlőkertek tönkrementek. 1906-ban sűrű hamueső tette tönkre a közeli vetéseket. A hamú több napon át teljesen elsőtétette a napot, majd egy méternyi magasságból üllepedett meg Nápoly utcáin és a házak tetején. Százötven ember pusztult el ekkor, legtöbben a forró hamu által kigyulladt házak romjai között.

Rejtvények.

(Beküldte: Nyaku Lajos.)

ven ven ven c c c
ven ven ven c c c
ven ven ven c c c

r d l y i 10+40+30+20 ok
(z=sz)

(Beküldte: Nyerges Mihály,
Csanádapalotáról.)

(Beküldte: Hellinger József,
Éjszentiánról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 25-ik számunkban közöljük.

A 19. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Képrejtvény: **Munkáddal szerezhetsz.**

1. Szórejtvény: **reg, rege, Eger, Gerő.**

2. Betűrejtvény: **Oroszország.**

Megfejtették: Kulcsár János, Nagy Ferenc, ifj. Batha Kálmán, Kovács József, G. Sinka János, Nádasi András, Jakab Gábor, Sivák Lajos, Hoppál Sándor, Buczkó Béla, Boa József, Csiga Gyula, Szentpéteri Ferenc, Kisgergely János, Mravik János, Faragó András, Csordás Sándor, Pintér István, Szabó Elek, Viziák Bandi, Verebb Margit, Szalai István, Takács Juliska, Bodon Istvánné, Csider Ferenc, Ács Sándor, Szintay Ferenc és Juliska, Égető Péter, ifj. Varga József, Vörös Kálmán, Szentpéteri István, Borsi Mózes, ifj. Molnár István, ifj. Simon István, Kuzder Lajos, Farkasdy Gyula, Jankovich Flóra, Deim Károly, ifj. B. Nagy János és Rózi, Galáth István, Németh Márton, Földműves Hangya, Illés József, Nyerki János, Fehér Albert, Mezei István, Markó Aurél, Zsolczay Mihályné, Lukács József, Cs. Káráz Ferenc, Lakatos Juliska, Ferenczy István, Becsó Sándor, ifj. Győri István, Smauzer Testvérek, Lázár László, Sipos Margit, Szőke József, Varga Zsiga, Kocsis Bálint, Görög András, Fejes László, Kovács Sárka, ifj. Boján Imre, ifj. Rapport János, Mohr Ferenc, Révész B. Sámuel, Németh Ferenc, ifj. Nyerges Mihály, Bencze János, Kanász Mariska, Cséplő Lajos, Potonyi József, Takács János, Varga Etelka, Berky Ignác, Csavar Emil, Bán Miklós, Szűcs Lászlóné, Sipos Boriska, Kindt István, Karakas Imre, Takách Rezső, özv. Soós Lajosné, özv. Borsos Jánosné, Madarász Lajos, Horváth György, ifj. Náfrády Gáspár, Tóth Margit, Kristóf Paula, Pajor Dénes, ifj. Tóth Imre, Kovács Ferenc, Szőke Lajos, Kiszely Mátyas, Marosi Ferenc, Kenéz Kálmán, ifj. Ritecz István, Kollát János, ifj. Illés Lajos, Reitter Lajos, Pásztor Béla, Schmauser Rudolf, Sándor István, Szalay István, ifj. Kapcsándi Sándor, Schmick János, Sivák Ferenc, Béda Sándor, Ragó István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Szücs Gyula (Földes), Kocsis Magda (Hódmezővásárhely), Hangya (Penészek), Balaicz Gyula (Szomorócz), Miskolczi Dánielné (Mezőtur), Mohos Pál (Hódmezővásárhely), Bandur András (Kétegyháza), Dala Bözsike (Nemeskolta), Orbán Lajos (Lesenczeistván), Kreiszer Ferenc (Szegvár).**

A 20-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Kötél, Zsineg, Zsák és Ponyva olcsón kapható

Hauschild Albert legrégebbi kötélgyártó cégnél,
Budapest, Károly-körút 15. sz.
□ □ Alapított 1838. évben. □ □

Vásár és piac.

(Fővárosi árak.)

Gabona. Tiszavidéki búza 3460—3480 K, pestvidéki és feje-megyei búza 3450—3475 K, rozs 2975—3000 K, takarmányárpa 2450—2550 K, sórárpa 2550—2650 K, zab 2420—2460 K, tengeri 3075—3130 K métermázsánként.

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok. Duplafogós 0-ás liszt 48 K, nullásliszt 47 K, főzöliszt 44 K, 6-os kenyérliszt 37 K, 7^{1/2}-es kenyérliszt 33 K, 0-ás rozsliszt 45 K, 1-es rozsliszt 41 K, 3-as rozsliszt 38 K, 8-as takarmányliszt 19 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Államilag ólomzárólt fehérbárcás löheremag 26.500—27.000 K, pirosbárcás 22.500—23.000 K. Államilag ólomzárólt fehérbárcás lucernamag 17.500—18.000 K, pirosbárcás 16.500—17.000 K. Nyers-árú: löheremag, nagyaránkás, nem tisztítható 10.000—12.000 K, löheremag, nagyaránkás, tisztítható 17.000—19.000 K, löheremag, nagyaránkamentes 19.000—21.000 K, lucernamag, nagyaránkás, nem tisztítható 10.000—11.000 K, lucernamag, nagyaránkás, tisztítható 11.500—12.000 K, lucernamag, nagyaránkamentes, világos színű 13.000—13.500 K, mák 20.000—22.000 K, cirokmag 1900—1950 K, napraforgómag 2900—3000 K, lenmag 5600—5800 K, kendermag 3800—4000 K, muharmag 4000—4100 K, csillagfűt 2700—2800 K, köles 2700—2800 K métermázsánként.

Takarmány. Elsőrendű széna 1050—1150 K, másodrendű 700—800 K, muhar 1200—1300 K, lucerna 1200—1250 K, szalma 540—600 K métermázsánként.

Szarvasmarha. Bika jobbminőségű 59—79 K, kivételesen 95 K, bika silányabb 43—56 K, ökör jobbminőségű 64—91 K, kivételesen 118 K, ökör középmínőségű 40—58 K, ökör alárendelt minőségű 30—38 K, román bika 74—100 K, román ökör 69—110 K, román tehén 70—93 K, kivételesen 110 K, tehén 31—75 K, kivételesen 123 K, bivaly 78 K, növendék 32—45 K, kicsontozni való 27—29 K kilogrammonként elősúlyban.

Borjú 95—112 K kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti sertésvásár. Prima urasági 140—144 K, prima szedett sertés 136—138 K, középmínőségű 126—136 K, könnyű sertés 95—120 K, öreg, urasági sertés 130—134 K, öreg, szedett sertés 110—124 K. Sovány sertés, nehezebb súlyú 110—115 K, könnyebb 95—105 K kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti lóvásár. Nehéz, ígás 26.000—90.000 K, könnyű ígás 32.000—35.000 K.

Tej- és tejtermékek. Tej 24 K, tejföl 100 K literenkint, vaj 450 K tehéntúró 70 K kilogrammonként.

Halak. Nagyban árak a következők: ponty kilója 100—140 K, harcsa 180—230 K, balatoni keszeg 25—30 K.

Zöldségtételek és gyümölcs. Sárgarépa kilója 110—140 K, petrezselyem 50—60 K, zeller 45—60 K, kalarábé 30—50 K, vöröshagyma egyiptomi 66—76 K, fokhagyma 35—60 K, kelkáposzta 35—65 K, paraj, tisztított 15—24 K, gyökeres 8—12 K, saláta darabja 3—5 K, karfiol kilója 190—220 K, sóska 12—30 K, burgonya 10—16 K, olasz burgonya 65—75 K, ugorka 200—240 K, zöldborsó, olasz 110—120 K, retek, csomója 4—20 K, spárka, szőlő, kilogrammja 120—140 K, levesnek való 30—50 K, savanyított káposzta 45—50 K, káposzta, olasz, fejtes 100—120 K, alma, faj 160—240 K, közönséges 100—140 K, dió 125—140 K.

Baromfi és tojás. Csirke, élő, rántani való párja 280—450 K, sütnivaló, párja 500—700 K, kacsa, liba, tisztított, hizott kilogrammja 200—230 K, tyúk, élő, párja 500—700 K, tojás darabja 5—7 K.

Zsiradék és fagygyú. Sertézsír 180 K, szalonna 160 K, fagygyú 60—100 K kilogrammonként.

Gyapjú 280—400 K nyersen, kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr és bikabőr 105—115 K, borjúbőr 220—230 K, sózott lóbőr 1200—1400 K, száraz 1000—1200 K, gyapjas juhbőr 120—130 K, nyírott juhbőr 80—90 K kilogrammonként.

A szesz új ármegállapítása. Az Országos szeszértékesítő részvénytársaság értesítése szerint a szesz alapára hektoliterfokónként a következő: általános denaturáló szerrel való denaturálás céljára szolgáló adómentes szesz 50, ecetgyártáshoz szükséges adómentes szesz 70, különleges denaturáló szerrel való denaturálás-hoz szükséges exportcikkék készítéséhez, boravináláshoz felhasználható adómentes szesz 75, különféle összetett aetherek gyártásához szükséges adóköteles szesz 120, emberi fogyasztás céljára szolgáló adóköteles szesz 190 korona.

Gazdasági szükségleti cikkek árai. Gépek és készülékek. Az ekék jelenlegi nagybani ára 5620—9980 K darabonként. — Zsák, ponyva és kötél. Gabonaszák kilogrammonként 230 K. — Ásvány- és növényi olajok. Desztillált gépcélaj 56—70 K, motorhengerolaj 90 K, gőzhengerolaj 83 K, gázolaj 34 K kilogrammonként. Benzin 82 K, repceolaj 140 K, lenolaj 210 K nagyban kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1922. május hó 22-én: 1 drb Napoleon arany 3365 K, angol font — K, dollár 870 K, francia frank — K — f, lengyel marka 20 f, német marka 2 K 88 f, olasz lira 43 K 87 f, osztrák korona 8:85 f, orosz rubel — f, román lei 5 K 98 f, cseh szokol 16 K 32 f, svájci frank 164 K, szerb dinár 12 K 3 f, ezüst korona 74 K — f, ezüst forint 203 K, ezüst ötkoronás 385 K. Zürichben 100 magyar korona 0:63 svájci frank.

A Vasárnap harmadik pályázata.

1. Pályázat felnőttek számára:

Mi tart az új törvényhozás legsürgősebb teendőinek?

A pályázóknak röviden arra kell felelni, hogy az ország mai súlyos helyzetében mi volna az új nemzetgyűlés legcélravezetőbb programja, melyet ha végrehajtanak, Csonkamagyarország ismét nagy és boldog lesz. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a pályamunkának rövidnek kell lenni.

A beérkezett pályázatok közül a legjobbat ezer koronával jutalmazzuk.

Ezenkívül még három sikerült munkát egy-egy értékes könyvvel jutalmazzuk.

2. Pályázat felnőttek számára:

Hogyan fokozható a kisgazdák termelése?

A pályázónak rövid programban kell kifejtenie, hogy melyek a legáltalánosabb és legszükségesebb feltételei a mezőgazdasági termelés fokozásának. Különös tekintettel a kisbirtokosok gazdálkodási viszonyaira. A többtermelést szolgáló földadatokat lehetőleg pontokba kell foglalni, az egyes pontok megokolása egészen rövid lehet.

A beérkezett pályázatok közül a legjobbat ezer koronával jutalmazzuk.

Ezenkívül még három sikerült munkát egy-egy kítűnő szakkönyvvel jutalmazzuk, melyet a nyertesek tetszés szerint választhatnak.

3. Pályázat serdülő ifjak és leányok számára:

Miért örül a tavasznak?

A beérkezett pályázatok közül a legjobbat ezer koronával jutalmazzuk.

Ezenkívül még három sikerült dolgozatot egy-egy kítűnő könyvvel jutalmazzuk.

4. Pályázat rejtvénykészítők számára:

1. Képrejtvény.

Az alábbi mondat készítené el képrejtvényben:

«Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.»

2. Betűrejtvény. vagy szórejtvény.

Tetszés szerint választott mondatokat kell készíteni betű- vagy szórejtvényben.

A két rejtvényt pályázatra beérkezett rejtvények tíz-tíz legjobbját egy-egy kítűnő regénnyel jutalmazzuk.

Ki pályázhat?

Valamennyi pályázatonk résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője lapunknak, akár példányonként vásárolja. Természetesen több pályázaton is résztvehet. Ha valaki több pályamunkát küld be, *mindegyiket külön-külön papírosra írja!* A rejtvényt se rajzoljuk arra a papírosra, ahol már egy másik pályamunka helyet foglal. A papírosnak csak az egyik oldalára szabad írni! Nem vesszük tekintetbe annak a munkáját, aki nem teljesíti a fentieket. A pályázat feltétele továbbá az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható aláírással töltsse ki.

A szelvényt ki kell vágni a lapból és a pályamunkához mellékelni. Csak olyan pályamunkát fogadunk el, melyhez ez a szelvény mellékelve van. A pályázatok beküldésének határideje 1922. évi június hó 1.

A pályázatokat a kitöltött szelvényvel együtt a Vasárnap szerkesztőségébe, Budapest, IV., Múzeum-körút 1. szám alá kell küldeni.

A pályázatok eredményét 1922. évi július hó 1-én hirdetjük ki.

A Vasárnap

3. pályázata.

Szelvény.

Mellékelten küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

a..... számú pályázaton.

(Ide kell írni a pályázat megfelelő számát. Ha valaki két pályázaton vesz részt, mindkettőt számtól írja be.)

1922. évi.....hó.....n.

Cím:.....(község).....(megye)

(olvasható, teljes névaláírással)

(életkor).....(foglalkozás).....

NAGYOT HALLÓ?

Fülzugásban szenved? Kérjen prospektust.

Fülben nem látható szabadalm. «Dobhártya-szerű hallócsőrő». Prospektust ingyen küld:

F A R A G Ó J E N Ő, BUDAPEST, VIII., Népszínház-utca tizenhat/V.

GEGHARDT.

A BÖSZÖRMÉNYI VESZEDELEM

ELBESZÉLÉS IRTA: MÓRICZ PÁL.

(5. folytatás.)

5.

Hertelendy óbester Soóvágó strázsamester, Máró Andorás káplár kísérték ki az előőrs vonalon túlra vagy tizenkét válogatott hajdú huszárral. Ó, de szép a tiszta őszi hajnal... Midőn a harmat gyöngyöket fűz a hervadozó, lankadt ligetekre és aszalt virágok, levelek, fűvek illatától áradozik a napfeljöttétől megenyhült lég és a tavakra vadmadarak hangos kurjantással húznak, valahol távoli, messze tanyán, melynek füstje hívogatólag felhődzik, édes kürtészó játszi hangon ébresztgeti a huszárokat és ártatlan, szeliden harangozni kezdenek a falusiak... Midőn pedig a kis csermelyt átugratják, a kengyelhez csörömpölve csapódnak a széles huszár kardok.

— A paszulycsürköztét neki! — Filótásnak, az öreg trombitásnak, tyűh, mikor éppen az ezredes úr is velők volt, megzördült a gyomra, hátra kellett maradni...

— Vén disztó!... Bizonyosan vizet ivott kend a szilvára! — morogta mérgesen a strázsamester.

— Imádságra szilvát reggelizni nem tanácsos! — hehgették a huszárok. Bokor és vadonc szilva került bőségesen azon a tájon. Tanyák, falvak, völgyek, halmok elmaradoztak... Sok, ha nem is mondta szóval, gondolta, sóhajtott, de messze elszakadtam tőled, talán soha nem is látlak meg már drága, szép Magyarország?

— Strázsamester hat emberrel itt lent hátul mögöttem marad, három-három huszár pedig jobbra-balra oldalt előre kiküld! — parancsolta az ezredes, miközben egymagában az elől emelkedő, ligetes magaslatra fellovagolt. Onnét a messzelátó üvegen, csövel jól el lehetett látni, de tulajdonképpen szabadszemmel is messze be lehetett tekinteni a széles terpeszkedő rónába... Sűrű tábortüzek füstlőgtek, a fehér sátorok között élelven mozgolódott a hadi nép. Agyukat lehetett látni, kocsi sorokat, s a harmatos réten kipányvázott lovak tömegét... Erre és arra kisebb és nagyobb lovascsapatok lökődtek ki a táborozó tömegből, Hertelendy ezredes elmélyedve nézte az őszi párákból eléje tárult jelenetet... Ezek már ottfranciák voltak...

Az erdő szélén, a kengyelből magasan kiemelkedve, Máró Andorás káplár is nézgelődni kezdett:

— Nézze csak kend! — odaszólt

... A francia koponyák sisakkal együtt leginkább állig ketté hasadtak ...

a vén Filótás trombitásnak, — azok meg ott alighanem francia sasérosok?

— Jól monddod, öcsém!

Elöl, oldalt a cserjésből vágódott ki a fényes lovas csapat, lehettek huszan vagy még többen... Jól előre sörényes rézsiskasok tisztféle lovagolt előttök.

— Nézzék csak kendtek, ezek egyenest az óbester úr felé tartanak! — Máró már kardot rántott, a trombitás és Hadházi Geci felkelő huszár cimborája is Hadházi Geci követék példáját, az az hogy Geci, ki odahaza híres verekedő volt, a rettenetes csákányt akasztotta le a nyeregkápáról... Másik pillanatban meg már a három huszár a meglepődött franciákra dobta magát. Máró egyetlen rettenetes vágással rézsiskasját, fejét ketté vágta az élen lovagló francia főtisztnek, a hadnagynak meg, ki a parancsnok segítségére sietett, könnyökön alól a karját csapta le, a vén Filótás szabályszerűleg torka alá szúrt piros sisaksörényes francia trombitás kollégájának, a Hadházi Geci rettenetes csákányütésétől pedig lovastól földre zuhant a közelebbi francia ló és szakadt koponyástól a sisak, a vért a mellcsonttal együtt behorpadt, ahova csak lecsapott a csákány. Mégis a legvadabb kavarodás Andreász de Máró körül támadt. Mint az orsót forgatta lovát és akire kardja lesújtott, az eleven hús és csont darabokban szakadt le arról. A francia koponyák sisakkal együtt leginkább állig ketté hasadtak:

— Mint a recsegős görögdinnye! — mondta később a vén Filótás huszár, ki midőn a megfélemedett franciák lövöldözni kezdtek és látta, hogy a francia tábor szomszédjában észrevétlenül tovább úgy sem maradnak, a nádor-huszárok jelhangját kevélyen belefújta trombitájába:

Jászok, hajdúk, nagykunságiak,
Rajta hát!...

Ez volt a nádor-huszárok régi, régi ezred-hívója... Erre már felenszelt vitélő Hertelendy óbester és Soóvágó strázsamester és a többi fülelő huszárral kantárt neki eresztve repültek a viaskodókhoz... Pozdorjává váltak a menekülő franciák.

— Jól van Máró strázsamester... Derék legény kend Hadházi káplár! — Hertelendy óbester mindjárt ott a véres

színhelyen meleg kézszorítással előléptette a lángoló szemű huszárokat, álmélkodva nézte a szörnyű mérszárlást, a sisakkal együtt kettévágott fejű sasérosok iszonyatos holttestét, — micsoda rettenetes karja van magának András fiam...

Az óbester dicseretére, mint szégyenlős, s szende szüzlény fülig pirult a széles vállú, széles mellű fiatal huszár s miközben a hazulról hozott mátkakendővel véres homlokát körülkötötte, annyit mondott:

— Ez a kardom sem utolsó fegyver, vitéz óbester úr... Mikor ősom a vitéz Petneházy hajdú hadnaggyal segített visszavívni a töröktől Budavárát, a diadalmas utolsó ostromnapon egy hatalmas törökbasától vette el ezt a dicső damasz-kusi acél kardot, mely jó kézben elszeli a vasat is...

— Óbester uram! — szölt a vén Filótás trombitás, — ott lent a táborban ni!... Már erősen kászolódnak a franciák.

— Fordulj!... Utánam! — vezényelte az ezredes, mert mint a megbolygatott méhkasban a méhek, kirohanásra, támadásra készen sorakozni, nyergelni kezdtek a franciák, az

ezredes még visszazólt a nyeregből, — kend pedig Filótás megkapja a kieszűstöt...

A bokrok, az erdő, a halmok, a völgyek elnyelték, betakarták a huszárokat. Midőn messze-messze, késő délutánra, tajtékozó lovon, az ezredes kvártélyát elérte, már a fővezér futárja várta Hertelendy ezredest. Azt a parancsot hozta, hogy a huszároknak minél előbb Ulm alá, az ulmi várhoz, a főse-reghez be kell vonulni. De jöttek, szállingóztak mindenfelől a kiküldött huszárjárőrök, cirkáló, portyázó csapatok is...
(FOLYTATJUK.)

MRAVKÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.
Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását.
Elad: elsőrangú gyártmányú golyókat, sörétes, lamellés és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindenemű golyókat, sörétestöltényeket, löszereket.

Friss tengeri hagyma

(Bolbus Scillae) patkány- Használati irtáshoz. Kilogrammjá K 120.— utasítással.
STANDARD TÁRSASÁG LABORATÓRIUMA,
Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30/a. szám.
Telefon: 82—74.

Vörösréz pálinkafőző-üstök
és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-árúgyár
Ujpest, Károly utca 11. sz.

KERÉKPÁROK,
gummi, alkatrészek leg-olcsóbban, belsőgummi — 180.— korona —
diósadi Deák László kerékpáraktár és gyártás
Bpest, VIII., Német-
u. 45. Árjegyzék ingyen.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!
Elsőrendű szinbórból készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és záros-bórból a legjutányosabb napi áron szerzethetők be a
„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.
Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

HA ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
Kiss Lajos, V., Lipót-körút 9

Permetezőgépek
vörösrézből
valamint alkat.észek és pincgazdasági felszerelések legolcsóbban kaphatók
NAGY IGNÁC cégnél
Budapest, VII., Károly-körút 9.

A „HANGYA“ szövetkezet tagjai megbízható jó minőségű árút a legelőnyösebb árban vásárolhatnak a
„HANGYA“
vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK:
vászonn, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókellékek, cipő, csizma, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció-, cipő- és díszműárúk.

Szakorvos rendelő vér- és neml beteggek részére. Ezúti salvarádóltás!
Rendelés egész nap.
VII. Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusnál szemben.)

Briliánst, ékszert, gyöngyöt
mindenképpen drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. s z e m b e n.)

TETŐPALA, TETŐ-CSERÉP, TÉGLA
POLLÁK MIKSA cement gyári főraktára
BUDAPEST, V. KER., Kálmán-utca 12. szám
Alapított 1879.

Vörösréz pálinkafőző-és mosóüstök,
központi és mezőgazdasági szeszfőzde berendezés. Dupla üstök, álló és buktatók. Vízmelegítő minden formában.
GODRA ÉS ÉBER rézműves üzeme Budapest, IX., Gróf Haller-u. 4. sz. Telefon: József 50—12.

FOGAK
legszebb és leg-tartósabb
10 évi írásbeli jótállással — Amerikai műfog 100 K, aranykorona 1060 K-tól, fogtömés 100 K-tól, javítás 80 K-tól, fogtisztítás 50 K, foghuzás 40 K Vidékieknek 1—2 nap alatt.
FENYVESI JENŐ fogászati műterme, Buda-pe t, VII., Thököly út 6. (Sarokház.) A keleti pályaudvar indulási oldalával szemben.

KERÉKPÁR
alkatrészeket, a létező összes kerékpárokhoz nagybani gvári árban külső gummi 800 K, belső 180 korona.
LÁNG J. ÉS FIA kerékpár nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapáló ekék, fűkaszalók,
marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répvágók, daráló, morzsológok s minden egyéb gazdasági gép és szerzsám a
„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerzethetők be legjutányosabban.

Legjobban az jár, aki az
„Uj Barázdá“-ban és a
„Vasárnap“-ban hird.